

Special YOUNGTIMER
MED SAMLARPOTENTIAL
MERCEDES 123-SERIEN

W123

Special

W123 *Special*

123-serien är den mest sålda i Mercedeshistorien med sina nästan 2,7 miljoner tillverkade bilar. Med sitt tilltalande yttre och höga kvalitet är 123-an redan en attraktiv modell för samlare.

Text: André Odeblom

Mercedes 123 ersatte 1976 den otroligt populära Mercedes kompakt (/8, eller *Strich acht* på tyska) och tillverkades till januari 1986, då Mercedes 124 tog över.

FYRA FASER

123 tillverkades i fyra faser, med små ändringar vid varje fas, utom den sista som innehöll betydligt fler ändringar och kanske var mer genomgripande än vid de tidigare faserna. Den första pågick mellan november 1975 och augusti 1976. Andra serien höll i sig i nästan tre år och den tredje också kring tre år med förbättringar som exempelvis förminskad ratt och nytt tygmönster för sätena.

Sista serien från september 1982 uppvisade förbättringar som till exempel fyrkantiga lampor för hela modellserien, vilket tidigare var förbehållet de dyraste modellerna som 280, samt servostyrning. ABS och air-

bag som länge funnits i S-klassen blev nu tillval i 123-serien.

KÖ FÖR ATT FÅ KÖPA

Modellen var enormt populär i hela världen och Mercedesköparna fick vänta i flera år på sina bilar, men betalade man mer gick det snabbare. Uppemot 15-20 000 kr mer var man tvungen att betala i Tyskland. Jahreswagen är ett begrepp i Tyskland där arbetarna som bygger bilarna får köpa splitternya bilar med rabatter och sedan sälja dem efter ett år då de "måste" köpa årets modell. Eftersom det var långa väntetider på 123-seriens bilar kunde de trots att bilarna hade gått 1 000-2 000 mil sälja dem med vinst, till och med till högre pris än vad Mercedes-Benz sålde 123-orna nya.

KOMBIMODELLEN OCH JOHN LENNON

Mercedes hade inte haft någon kombimodell sedan 1967 med 110-serien, men 1978

ovan och föregående uppslag

foto från Daimler Arkiv:
C123, W123 och S123 sida vid sida.

föregående sida

foto från Daimler Arkiv:
En äldre W123 med de karaktäristiska runda lamporna.

infördes den i modellserien, vilket var vad bilköparna efterfrågade enligt Mercedes egna undersökningar. Den kanske kändaste ägaren av en kombi var Beatles-medlemmen John Lennon, som hade en vit 300 TD av 1979 års modell. Däremot ville inte Mercedes-Benz att det skulle heta kombi utan *turism* och *transport*, som skulle förkortas med ett enkelt T. Lennon hade en diesel och därför blev då TD. Totalt byggdes ca 199.500 kombibilar, alla i fabriken i Bremen.

MÅNGA OLIKA MOTORER

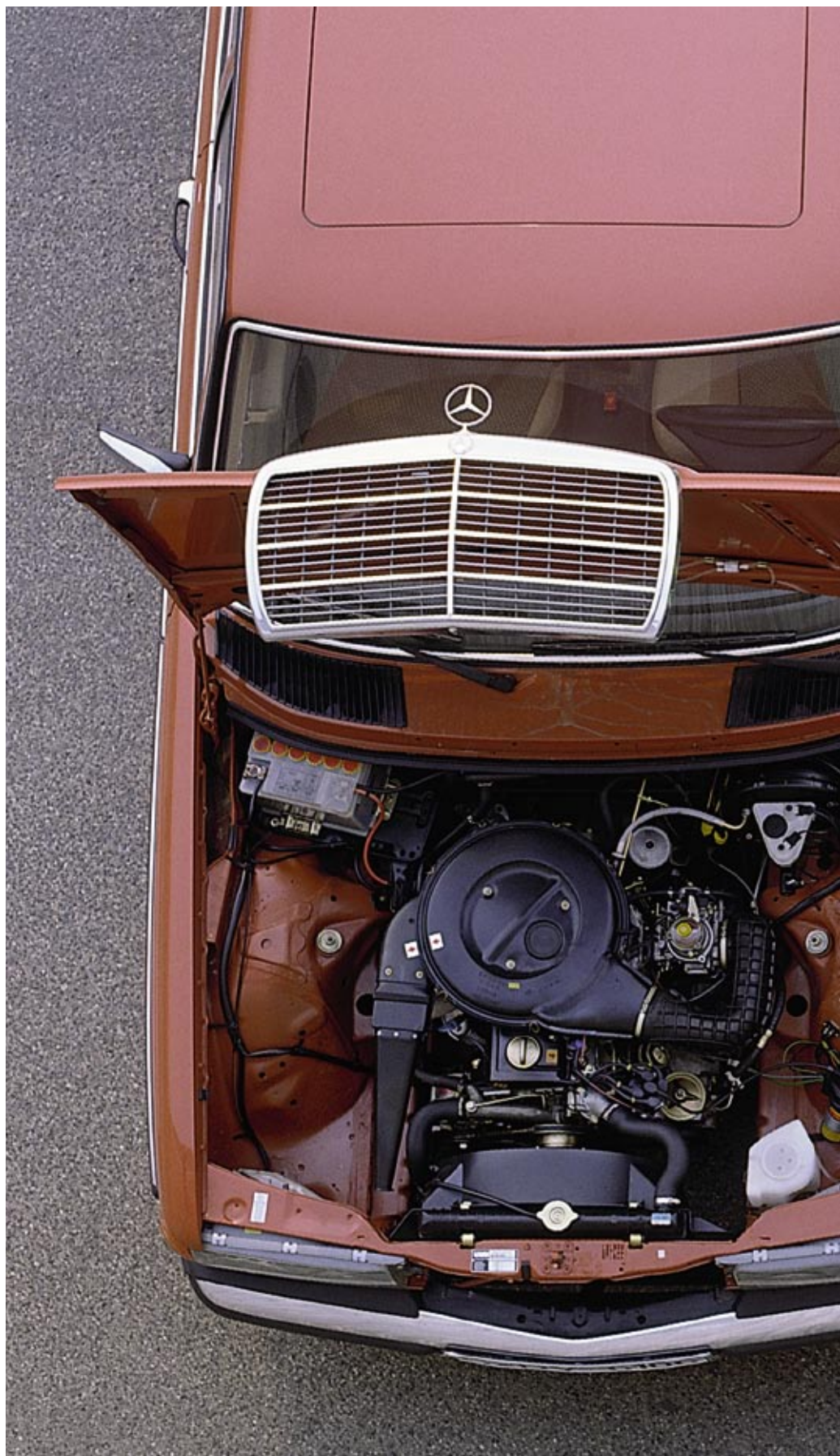
123-serien övertog den 4-cylindriga motorn M115 och den 6-cylindriga M110 från föregångaren kompakten eller /8:an. M123 som satt i den mindre 6-cylindriga modellen 250 var en vidareutveckling av M180 från 230-6. I början av 80-talet ersattes M115 av M102 som fanns med förgasare eller insprutning. M110 fanns kvar genom hela modellens tillverkning.

ÖLMOTOR I DIESELARNA

Diesebilarnas motorer hette OM, vilket betyder Oelmotor (det tyska ordet för oljemotor) och uttalas ölmotor. De hade beteckningarna OM615-617. OM615 satt i 200D från 1976 till 1985, men i 220D bara till februari 1979. OM616 satt i Mercedes 240 (T)D och OM617 i de högre modellnumren. De återfanns liksom bensinmotorerna även i andra modellserier, till exempel i föregångaren W115 och i W460 (OM615-616) samt i S-klassen, W116 och W126, för den amerikanska exportmarknaden (OM617).

ovan och höger, foto från Daimler Arkiv:

En ovanlig sak med 123-serien var att man kunde öppna motorhuven riktigt ordentligt. I den gröna bilen sitter en M102, som kom 1980

En Mercedes 200 från 1984. Just det här exemplaret, en lågmilare i originalskick, ägs av Mercedesklubbens ordförande Anders Nordin. Foto av Dan Olshed.

CA 55.500 123-BILAR I SVERIGE

Maria Thörnkvist och Sverker Dahl på Mercedes-Benz Sverige AB har hjälpt Mercedes-Benz-Journalen att få fram uppgifter från Bil Sweden och dess föregångare i Sverige. Enligt statistiken registrerades drygt 55 500 bilar ur 123-serien mellan åren 1976 och 1986. Under den här tiden tillhörde serien utan undantag 25-i-topp varje enskilt år utom 1986 då serien togs ur produktion i januari. Då registrerades bara 404 bilar. De allra flesta åren låg 123:an på omkring 8-12 plats över antalet registrerade bilar i Sverige. Idag rullar ca 12 000 123-bilar på våra vägar.

Det arbetas i Mercedesklubben på att det ska bli en stor 123-träff i Uppsala första halvan i augusti 2014. Det kommer enligt det nu liggande förslaget att bli en kortege förbi domkyrkan, slottet och universitetet. Därefter kör vi ut till en hemlig plats utanför Uppsala där vi äter tillsammans. Även frågesport finns med på programmet. Naturligtvis är man välkommen att delta oavsett vad man har för Mercedesmodell. ●

MERCEDES BETECKNINGAR:

- W Wagen
- S Stationvagon
- C Coupé
- A Cabriolet
- R Roadster
- V Verlängert Limousine
- F Farhgestell (för påbyggnad)

Mercedesentusiasten: Född med blodgrupp MB

Många barn i tvåårsåldern kanske får en leksaksbil, men Viktor Brodin fick en riktig Mercedes V110 av 1968 års modell, alltså en Mercedes fena lång.

Text och foto: André Odeblom

W123 Special

Viktor från Hissjö, en by strax utanför Umeå, har Mercedes i blodet. Pappa Hans fick det i sin tur av sin pappa Clifford. Farfar blev dement 1998 och skulle bli skjutsad i en Volvo 960 lång, men valde att kliva ur när han insåg att det just var en Volvo. "Det här är ingen Mercedes!" Mycket hade han glömt, men det kom han ihåg i alla fall.

FENA LÅNG ÄR FAVORITEN

Som tvååring fick Viktor alltså sin första Mercedes. Eftersom han var så liten och inte fick äga bilen officiellt stod pappa på den, men när Viktor blev 18 år skrevs den över på honom automatiskt. Den är ju förstås hans favoritbil. Pappa hörde när jag frågade Viktor om hans favoritmodell och blev väldigt glad när Viktor just svarade "Fena lång!"

19 ÅR OCH ÄGER 13 MERCOR

Viktor är idag 19 år och går tredje och sista året på Liljaskolans Fordons- och Transportprogram med inriktning mot plåt och

karosseri. Målet är att bli plåtslagare. Viktor själv har 13 bilar och räknar upp dem med förtjusning: två V123 (Mercedes lång), två V115 (också Mercedes lång), två st W123, två S123, två W116 (450 SE och 450 SEL), två F115 (ambulanser i det här fallet) och som redan nämnts fena lång. Pappa har betydligt fler bilar och de finns dels i Hissjö och dels i Gräsmyr, en by söder om Umeå. De har mycket att göra och efter intervjun åkte de iväg för att titta på en till W123 som de förmodligen skulle köpa.

FYRADAGARSRENOVERING

Eftersom Viktor går det program han går är han inte bara duktig på plåt utan även på billackering. På fyra dagar fixade han och de tre kompisarna Elias Adolfsson, Sally Brand och Caroline Larsson till en Mercedes W123 i hopplöst skick till toppskick, vilket är en prestation utöver det vanliga. Resultatet ser ni här intill: en gräddvit Mercedes 200 har blivit röd utom på taket där originalfärgen bibehållits.

Viktor Brodin från Hissjö med sin fina S123.

Viktors Mercedes 200 från 1985, men med de äldre runda lamporna.

DEN SISTA MERCEDESEN

När vi pratar om vad som gör 123-serien så omtyckt i vida kretsar blandar sig pappa Hans i och svarar på frågan: "Det är den sista Mercedesen!" Jag ser frågande ut och Hans börjar tala engagerat om att efter 123-an är det inte längre lika bra kvalitet på MB-bilarna. Viktor nickar instämmande. På gården står det ett stort antal Mercedesbilar men inte många som är nyare än 1986, det vill säga det året Mercedes-Benz upphörde med produktionen av 123-serien i januari månad. Båda är övertygade om att 123-an kommer att bli en klassiker inom den stora Mercedesfamiljen väl i klass med fenan. Det är kvaliteten på modellserien, menar de båda. Ja, varför inte, tänker jag. 123-an är ju en underbar bil med en tilltalande design. ●

